

Başvuru Numarası : 2019 / 1289  
Toplantı Tarihi / Sayısı : 07.01.2020 / 111  
Karar Numarası : 2020 / 6  
Başvuran : E. G.  
Adres : D. T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu  
Muhatap : Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü  
Muhatap Adres : ...

### **I. BAŞVURUNUN KONUSU**

1. Karara konu başvuruda, K. 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutulmakta iken başvuruda bulunan E. G., 29 aydır tutuklu olduğunu, çocuğunun D.'de ikamet ettiğini, eşinin de D. T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutulduğunu, uzun süredir eşi ve çocuğu ile görüşemediğini iddia ederek D. T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakil talebine ilişkin olarak gerekli işlemlerin yapılmasını talep etmiştir.

### **II. BAŞVURU SÜRECİ**

2. Başvuru, 25.03.2019 tarihinde Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu'na (TİHEK) doğrudan yapılmıştır.

3. Kurumumuza yapılan başvuru üzerine yazılı görüş sunulması için Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'ne Kurumumuz tarafından 01.04.2019 tarih ve 16949670-804.01-E.543 sayılı yazımız iletilmiş, Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün 17.06.2019 tarihli ve 2019-E.2960/94970 sayılı yazılı görüşü Kurumumuza iletilmiştir.

4. Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü yazılı görüşünde; “başvuranın eşinin bulunduğu D. T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakil talebinin Genel Müdürlüğün 24/05/2019 tarihli ve 35211520-208.01-20865/85716 sayılı yazısı ile uygun görüldüğü ve konuyla ilgili olarak başvuru sahibine 14/06/2019 tarihli ve 2019-E.2836/93923 sayılı cevabi yazının tebliğ edilmek üzere K. Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiği” bildirilmiştir.

### **III. İLGİLİ HUKUK**

#### **A. Ulusal Hukuk**

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının “Kişinin Dokunulmazlığı, Maddî ve Manevî Varlığı” başlıklı 17. maddesi; “Herkes, yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir ve Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tâbi tutulamaz.”

6. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının “Özel hayatın gizliliği” başlıklı 20’nci maddesine göre; “Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz.”

7. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’un, “İnfazda Temel İlke” başlıklı 2’nci maddesine göre “Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazında zalimane, insanlık dışı, aşağılayıcı ve onur kırıcı davranışlarda bulunulamaz.” Mezkur Kanunun “İnfazda

Temel Amaç” başlıklı 3’üncü maddesine göre “Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazı ile ulaşılmak istenilen temel amaç, öncelikle genel ve özel önlemeyi sağlamak, bu maksatla hükümlünün yeniden suç işlemesini engelleyici etkenleri güçlendirmek, toplumu suça karşı korumak, hükümlünün; yeniden sosyalleşmesini teşvik etmek, üretken ve kanunlara, nizamlara ve toplumsal kurallara saygılı, sorumluluk taşıyan bir yaşam biçimine uyumunu kolaylaştırmaktır.” Kanunun “Hapis cezalarının infazında gözetilecek ilkeler” başlıklı 6. maddesinin 1. Fıkrasına göre “Hapis cezalarının infaz rejimi, aşağıda gösterilen temel ilkelere dayalı olarak düzenlenir: c) Cezanın infazında hükümlünün iyileştirilmesi hususunda mümkün olan araç ve olanaklar kullanılır. Hükümlünün kanun, tüzük ve yönetmeliklerle tanınmış haklarının dokunulmazlığını sağlamak üzere cezanın infazında ve iyileştirme çabalarında kanunilik ve hukuka uygunluk ilkeleri esas alınır. d) İyileştirmeye gereksinimleri olmadığı saptanan hükümlülere ilişkin infaz rejiminde, bu hükümlülerin kişilikleriyle orantılı bireyselleştirilmiş programlara yer verilmesine özen gösterilir ve bu hususlar yönetmeliklerde düzenlenir. e) Cezanın infazında adalet esaslarına uygun hareket edilir. Bu maksatla ceza infaz kurumları kanun, tüzük ve yönetmeliklerin verdiği yetkilere dayanarak nitelikli elemanlarca denetlenir. f) Ceza infaz kurumlarında hükümlülerin yaşam hakları ile beden ve ruh bütünlüklerini korumak üzere her türlü koruyucu tedbirin alınması zorunludur. ”

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun 9’uncu maddesinin 1’inci fıkrasının (j) bendi uyarınca; “j) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek.” Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun 18’inci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkrası uyarınca; “(3) Başkan, incelemenin özelliğine göre, görüşlerin alınmasından sonra, resen veya talep üzerine tarafları uzlaşmaya davet edebilir. Uzlaşma, insan hakları veya ayrımcılık yasağı ihlali olduğu iddia olunan uygulamaya son verilmesi veya mağdur açısından bu sonucu sağlayacak çözümleri içerebileceği gibi mağdura belli bir tazminatın ödenmesi biçiminde de olabilir. Uzlaşma en geç bir ay içinde sonuçlandırılır. Uzlaşma müzakereleri sırasında yapılan tespitler, alınan beyanlar veya açıklamalar, herhangi bir soruşturma ve kovuşturmada ya da davada delil olarak kullanılamaz. (4) Uzlaşma yoluyla sonuçlandırılmayan başvurular ve incelemeler hakkında ilgili rapora ilişkin müzekkere yirmi gün içinde Kurula sunulur. Bunun üzerine Kurul, insan hakları veya ayrımcılık yasağı ihlali yapıp yapılmadığına ilişkin karar verir.”

10. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 71’inci maddesi uyarınca; “(1) Başvuru konusu talebin hakkında başvuru yapılan ilgili tarafça yerine getirildiğinin Kuruma bildirilmesi hâlinde veya başvurunun 52’nci maddeye göre çözüme kavuşturulduğunun anlaşılması halinde uzlaşma kararı verilir.”

## **B. Uluslararası Hukuk**

11. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS)’nin “İşkence yasağı” başlıklı 3’üncü maddesine göre; “Hiç kimse işkenceye veya insanlık dışı ya da aşağılayıcı muamele veya cezaya tabi tutulamaz.”

12. Medeni ve Siyasal Haklar Sözleşmesi (MSHS)’nin “Tutulanların Hakları” başlıklı 10’uncu maddesinin 3’üncü fıkrasına göre “Ceza infaz sistemi, mahpusları iyileştirme ve toplumsal rehabilitasyonlarını sağlama gibi temel amaçlara sahip olur.” Sözleşme’nin “Ailenin Korunması” başlıklı 23’üncü maddesinin 1’inci fıkrasına göre “Aile toplumun doğal ve esaslı bir birimidir, ve aile toplum ve Devlet tarafından korunma hakkına sahiptir.”

13. AİHS’in “Özel ve aile hayatına saygı hakkı” başlıklı 8’inci maddesine göre; “(1) Herkes özel ve aile hayatına, konutuna ve yazışmasına saygı gösterilmesi hakkına sahiptir. (2) Bu hakkın kullanılmasına bir kamu makamının müdahalesi, ancak müdahalenin yasayla öngörülmüş ve demokratik bir toplumda ulusal güvenlik, kamu güvenliği, ülkenin ekonomik refahı, düzenin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için gerekli bir tedbir olması durumunda söz konusu olabilir.”

14. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi (İHEB)’nin 12’nci maddesine göre “Kimsenin özel yaşamına, ailesine konutuna ya da haberleşmesine keyfi olarak karışılmaz, şeref ve adına saldırılamaz. Herkesin bu gibi karışma ve saldırılara karşı yasa tarafından korunmaya hakkı vardır.”

15. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi’nin Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC (2006) 2 Sayılı Tavsiye Kararına Ek “Yerleştirme ve Barındırma” başlıklı 17.1. , 17.2. ve 17.3. maddelerine göre; “Mahpuslar, mümkün olabildiğince evlerine veya sosyal rehabilitasyon ortamlarına yakın cezaevlerine yerleştirilmelidirler.”, “Cezaevlerine yerleştirmede, suçun devamlı takibi, güvenlik ve emniyet gerekleri ve tüm mahpuslara uygun rejimlerin sağlanması ihtiyacı hesaba katılmalıdır.”, “İlk yerleştirme ve sonradan yapılacak bir cezaevinden diğerine nakil konusunda, mümkün olabildiğince mahpusa danışılmalıdır.”; “Dış Dünya ile İlişki” başlıklı 24.4. maddesine göre, “Ziyaretler için yapılan düzenlemeler, mahpuslara aile ilişkilerini mümkün olduğunca normal bir düzeyde sürdürmelerine ve geliştirmelerine izin verecek bir tarzda olmalıdır.”

16. Birleşmiş Milletler Mahpusların Islahı için Asgari Standart Kuralların (Nelson Mandela Kurallarının) 59’uncu maddesine göre; “Mahpuslar, mümkün olduğu ölçüde, evlerine veya sosyal rehabilitasyon yerlerine yakın cezaevlerine yerleştirilmelidir.”

17. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi’nin Üye Devletlere Ömür Boyu Hapis ve Diğer Uzun Süreli Cezalara Mahkûm Olanların Cezaevi İdaresince Yönetimi Hakkında R (2003) 23 Sayılı Tavsiye Kararı’nın “Genel Amaçlar” başlıklı 2. maddesinde “Ömür boyu hapis ve diğer uzun süreli mahkûmların yönetilmesinde amaçlananlar: Bu mahkûmlara ve mahkûmlarla birlikte çalışan ya da onları ziyaret eden herkes için cezaevlerinin emin ve güvenli yerler olmasını sağlamak; Ömür boyu ve uzun süreli hapsolmanın getirdiği zarar verici etkilere karşı koymak; Bu mahkûmların başarılı bir şekilde toplumla bütünleşmelerini sağlamak ve tahliyelerinden sonra yasalara uyarak yaşama olasılıklarını artırmak ve geliştirmek” olduğu ifade edilmiştir. Tavsiye Kararının “Ömür Boyu Hapis ve Diğer Uzun Süreli Mahkûmiyetin Zarar Verici Etkileriyle Başa Çıkma” başlıklı 22. Maddesine göre ise “Aile bağlarının kopmaması için özel çaba gösterilmelidir. Bu amaçla; Mahkûmlar mümkün olduğunca ailelerine veya yakın akrabalarına en yakın cezaevlerine yerleştirilmelidirler. Mektuplaşma, telefon görüşmeleri ve ziyaretlerin mümkün olduğu ölçüde azami sıklıkta ve gizlilik içinde

yürütülmesi sağlanmalıdır. Bu tür bir düzenleme güvenliği tehlikeye atıyorsa veya risk değerlendirmesiyle riskli olduğu tespit edilmişse söz konusu haberleşmeler, mektupların izlenmesi ve ziyaret öncesi ve sonrasında aramalar gibi makul güvenlik tedbirleri eşliğinde yürütülebilir.”

#### **IV. DEĞERLENDİRME**

18. Özgürlüğünden yoksun bırakılan kişilerin tabi oldukları bir uygulamanın kötü muamele teşkil edip etmediği tespit edilirken, söz konusu uygulamanın asgari bir ağırlığa ulamış olup olmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir.

19. Anayasa Mahkemesi, Anayasa'nın 17'nci maddesinin, cezaevinde tutulan bir hükümlü veya tutuklunun içinde bulunduğu şartların insan onuruna yakışır bir şekilde olmasını koruma altına aldığı; infazın yöntemi ve infaz sürecindeki davranışların, mahkûmları, özgürlükten mahrum kalmanın doğal sonucu olan kaçınılmaz elem seviyesinden daha fazla sıkıntılı veya eziyetli bir duruma sokmaması gerektiğini ve cezaevinde tutulmanın pratik gerekleri çerçevesinde, mahkûmların sağlık ve esenlikleri gibi hususların yeterli bir şekilde güvence altına alınması ve gerekli tıbbi yardım sağlanmasının da insan onuruna yakışır şartların sağlanması için gerekli olduğunu değerlendirmiştir (AYM, Turan Günana, B. Numarası: 2013/3550, 19/11/2014 § 39).

20. Yine Anayasa Mahkemesine göre, cezaevlerinde tutulan kişilerin maruz kaldığı maddi koşulların Anayasa'nın 17'nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamına girebilmesi için asgari bir eşiğe ulaşmış olması gerekmektedir. Belirtilen asgari eşiğe ilişkin değerlendirme; tutma koşulları ile ilgili tüm veriler, özellikle de muamelenin süresi, fiziksel ya da ruhsal etkileri ve bazen de mağdurun cinsiyeti, yaşı ve sağlık durumu dikkate alınarak yapılmalıdır (AYM, Ergin Aktaş, Başvuru Numarası: 2014/14810, Karar Tarihi: 21/9/2016).

21. 5275 sayılı Kanunun “Hapis cezalarının infazında gözetilecek ilkeler” başlıklı 6'ncı maddesinin (b) bendinde, hükümlülerin, insan onuruna yaraşan maddî ve manevî koşullar altında düzenli bir yaşam sürdürmelerinin sağlanacağı belirtilmiştir. Mahpusların aileleri ile iletişim kurabilme olanakları da bu bağlamda değerlendirilmesi gereken hususlardan birini teşkil etmektedir.

22. Anayasa'nın 20'nci maddesi, AİHS'in 8'nci maddesi, MSHS'nin 23'üncü ve İHEB'in 12'nci maddesi, herkesin “özel ve aile hayatına saygı hakkına” sahip olduğunu düzenlemiştir. Özgürlüğünden mahrum bırakılanlar, Anayasa'nın 19'uncu maddesi kapsamında hukuka uygun olarak kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkından mahrum bırakılabilirlerken genel olarak ulusal ve uluslararası mevzuat ile tanınan diğer hak ve özgürlüklere sahiptirler. Bununla birlikte cezaevinde tutulmanın kaçınılmaz sonucu olarak suçun önlenmesi ve disiplinin sağlanması gibi cezaevinde güvenliğin sağlanmasına yönelik kabul edilebilir makul gerekliliklerin olması durumunda sahip oldukları haklar sınırlanabilir ( AYM, Turan Günana, § 35).

23. Gerek Avrupa Cezaevi Kurallarına gerekse Nelson Mandela Kurallarına göre, mahpusların, mümkün olabildiğince evlerine veya sosyal rehabilitasyon ortamlarına yakın cezaevlerine yerleştirilmeleri gerekmektedir. Yine Avrupa Cezaevi Kurallarına ve Avrupa İşkence ve İnsanlık Dışı veya Aşağılayıcı Muamele ya da Cezayı Önlenme Komitesi (AİÖK)

Standartlarına göre, güvenlik gerekleri, tüm mahpuslara uygun rejimlerin sağlanması, kaynak kısıtlılığı gibi nedenler söz konusu olduğunda bu kuraldan ayrılmak mümkün olabilecektir. Ancak AİÖK, böyle bir durumda dahi, ailesinden uzakta yaşayan mahpusların ziyaret veya telefon ile iletişim kurmalarına ilişkin kuralların uygulanması konusunda esnek davranılarak, mahpusların ziyaret süresini biriktirebilmesine ve/veya aileleriyle telefonla temas kurabilmek için daha iyi imkânlarla sahip olmasına izin verilebileceğini vurgulamaktadır. Mahpusların başarılı bir şekilde toplumla bütünleşmelerinin sağlanması ve tahliyelerinden sonra yasalara uygun yaşama olasılıklarını artırılması ve geliştirilmesi amacı çerçevesinde mahpusların aile ilişkilerinin sürdürülebilmesi için özel çaba gösterilmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Mahpusların dış dünyayla temaslarının makul düzeyde sürdürülmesi, bu bağlamda özellikle aileleriyle etkin bir iletişim kurmalarına yardımcı olunması, bu kişilerin rehabilitasyonu ile de yakından ilgilidir.

24. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) Messina v. İtalya kararında; AİHS'in 5'inci maddesi anlamında hukuki olarak kabul edilen her alıkonulmanın doğası gereği aile yaşamını ve özel yaşamı sınırladığını, ancak cezaevi yönetiminin mahkûmların aileleri ile iletişimlerini sürdürmelerine yardımcı olmalarının da mahpusların aile yaşamı ve özel yaşam haklarının esaslı bir unsuru olduğunu değerlendirmiştir (No. 2, 25498/94, para. 61). Bununla birlikte AİHM aynı kararda, Sözleşmesinin 8'inci maddesi ile düzenlenen özel ve aile yaşamına saygı hakkına, yine anılan maddede sayılan meşru amaçlardan birine yönelik olması, demokratik bir toplumda gerekli bir tedbir olarak değerlendirilebilmesi ve yasaya uygun olarak gerçekleştirilmesi koşullarıyla müdahale edilebileceğini ve böyle bir müdahalenin bu hakkın ihlaline neden olmayacağını ifade etmiştir (para.62). Bir mahkûmun ailesinden yüzlerce kilometre uzakta tutulduğu bir vakaya ilişkin olan Vintman v. Ukrayna kararında ise Mahkeme, annesinin ilerleyen yaşı ve sağlık durumu nedeniyle oğlunu ziyarete gidememesinin mahkûmun özel ve aile yaşamına saygı hakkına müdahale teşkil ettiğini, bu müdahalenin, yasaya uygun olmakla ve cezaevinde aşırı kalabalıklaşmanın önlenmesi ve yeterli disiplinin sağlanması gibi meşru amaçlar izlemekle birlikte, izlenen meşru amaç ile orantılı olmadığını değerlendirerek özel ve aile yaşamına saygı hakkının ihlal edildiğine hükmetmiştir (28403/05, para. 76 vd.).

25. Öte Yandan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunun 18'inci maddesi ile Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 71'inci maddesi uyarınca Kuruma yapılan başvuruların iddia konusunun özelliğine göre uzlaşma ile sonuçlandırılması mümkündür.

26. Somut başvuruda, başvuran E. G.' ün iddiaları ve yapmış olduğu nakil talebi, 01.04.2019 tarihli yazımız ile Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'ne gönderilerek iddia konusu duruma ilişkin hususların cevaplandırılması istenmiş; ayrıca başvuru konusu talebin, taraflarca anlaşmaya varılarak çözülmesi mümkün olduğundan mahpusun mağduriyetinin giderilip giderilmediğinin belirlenerek, giderilmiş ise buna ilişkin belgenin kurumumuza gönderilmesi istenmiştir.

27. Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün 17.06.2019 tarihli ve 2019-E. 2960/94970 sayılı cevabi yazısında; *"başvuranın eşinin bulunduğu D. T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakil talebinin Genel Müdürlüğün 24/05/2019 tarihli ve 35211520-*

208.01-20865/85716 sayılı yazısı ile uygun görüldüğü ve konuyla ilgili olarak başvuru sahibine 14/06/2019 tarihli ve 2019-E.2836/93923 sayılı cevabi yazı ile tebliğ edilmek üzere K. Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiği” belirtilmiştir.

28. Netice itibariyle, başvuru konusu nakil talebinin, muhatap tarafça yerine getirildiğinin anlaşılması ve bu sebeple Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunun 18’inci maddesi ile Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 71’inci maddesi uyarınca iddia ve talep konusu hususun ortadan kalktığı ve başvurunun uzlaşma ile sonuçlandırıldığı anlaşılmıştır.

#### V. KARAR

Açıklanan mevzuat ve gerekçeler çerçevesinde;

1. Mağduriyet giderildiğinden, başvurunun UZLAŞMA KARARI ile sonuçlandırılmasına,
2. Kararın taraflara TEBLİĞİNE,
3. Kararın KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
4. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yoluna başvurulabileceğine,

07.01.2020 tarihinde, Harun MERTOĞLU’nun karşıoyuyla, OYÇOKLUĞUYLA, karar verildi.

Süleyman ARSLAN  
Başkan

Mesut KINALI  
İkinci Başkan

Can ESEN  
Üye

Cemil KILIÇ  
Üye

Dilek ERTÜRK  
Üye

Halil KALABALIK  
Üye

Harun MERTOĞLU  
Üye

Mehmet ALTUNTAŞ  
Üye

Mehmet Emin GENÇ  
Üye

Saffet BALIN  
Üye

KARŞI OY

6701 sayılı Kanunda uzlaşmanın tarifi yapılmamıştır. Ancak uzlaşmayı, başvuran ile muhatabın üçüncü kişi/ihlal incelemesini yapan kurum uzmanının katılımı ile kanundaki usul ve esaslara uygun olarak anlaşmaları olarak tanımlayabiliriz.

Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında yer almaktadır.

Diğer taraftan kanunda uzlaşma iki maddede yer almaktadır.

Madde 18/ (3) “Başkan, incelemenin özelliğine göre, görüşlerin alınmasından sonra, resen veya talep üzerine tarafları uzlaşmaya davet edebilir. Uzlaşma, insan hakları veya ayrımcılık yasağı ihlali olduğu iddia olunan uygulamaya son verilmesi veya mağdur açısından bu sonucu sağlayacak çözümleri içerebileceği gibi mağdura belli bir tazminatın ödenmesi biçiminde de olabilir. Uzlaşma en geç bir ay içinde sonuçlandırılır. Uzlaşma müzakereleri sırasında yapılan tespitler, alınan beyanlar veya açıklamalar, herhangi bir soruşturma ve kovuşturmada ya da davada delil olarak kullanılamaz.”

Kurulun görev ve yetkileri

MADDE 11- (1) Kurulun görev ve yetkileri şunlardır:

b) Ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin başvurular ile insan hakları veya ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin resen yapılan incelemeleri karara bağlamak, bu başvuru ve incelemelere ilişkin gerekli hallerde uzlaşma sürecini sonuçlandırmak, ...

Kanundaki yer aldığı şekli ile uzlaşma sürecini şu şekilde özetleyebiliriz.

İnsan hakları veya ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin bir incelemede yazılı görüşlerin alınmasından, inceleme raporunun hazırlanmasından önce tarafların talebi veya Başkanın resen yapacağı teklifle taraflar incelemeyi yapan uzmanın katılımı ile bir araya getirilir, kanunda belirlenen şartlarda anlaşmaları halinde bir uzlaşma tutanağı düzenlenir, inceleme raporu tanzim edilmeden iş bu uzlaşma sürecinin sonuçlandırmak üzere kurul gündemine getirilir ve süreç bu şekilde sonlandırılır.

Uzlaşma sürecinin insan hakları ve ayrımcılık yasağı ihlallerine ilişkin başvurularda yapılabileceğini Kanun açıkça söylemektedir.

Ulusal Önleme Mekanizması kapsamında kanunun belirlediği usul ve esaslarda bir uzlaşmanın yapılması zaten imkansızdır.

Kuruma cezaevlerinden gelen bütün dilekçeleri, Ulusal Önleme Mekanizması kapsamında yapılmış bir başvuru imiş gibi işlem yapılması, mağduriyetleri bir şekilde giderilen kişiler için uzlaşma ile sonuçlandırılmıştır şeklinde bir karar verilmesinin yasal olmadığı, konusuz kalan E. G. başvurusunun işleminden kaldırılması gerektiği kanaatiyle çoğunluğun görüşüne katılmıyorum.

Av. Harun MERTOĞLU  
Kurul Üyesi